

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL MODERNIZAVIMO
FONDO PROJEKTŲ ATRANKOS KOMISIJOS SUDARYMO IR JOS REGLAMENTO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS NR. 1) IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL MODERNIZAVIMO
FONDO PROJEKTŲ ATRANKOS IR FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS NR. 2)
(TOLIAU KARTU – NUTARIMŲ PROJEKTAI)
(TAP NR. 20-1486, 20-1487) (TAIS NR. 20-11746, 20-11744)**

Nr. NV-2449

Vilnius

Įvertinę Nutarimų projektų atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimų projektų preambulėse ir Nutarimo projekto Nr. 2 1 punktu siūlomo tvirtinti Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašo projektas) 2 punkte tikslintinas direktyvos, į kurią teikiama nuoroda, pavadinimas.

2. Tikslintinas Nutarimo projekto Nr. 1 1 punktas, nes Modernizavimo fondo projektų atrankos komisijos (toliau – Komisija) pirmininkas ir jo pavaduotojas turėtų būti Komisijos nariai. Be to, Komisijos sudėtyje Komisijos pirmininko pavaduotojas nurodytinas be žodžio „pirmasis“.

3. Vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 27 straipsnio 4 dalimi, Vyriausybės komisijos sudaromos Vyriausybės pavestoms užduotims atlikti, o šio straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Taip pat šioje dalyje nustatyta, kad Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį ir kad Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas. Vadovaujantis šiomis įstatymo nuostatomis, tikslintinas Nutarimo projektas Nr. 1, atsisakant 3 punkto dėl Komisijos darbo reglamento tvirtinimo (kartu ir pridedamo šio reglamento projekto) kaip perteklinio, nes Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarka nustatyta Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, II skyriuje. Prireikus, Nutarimo projektas Nr. 1 gali būti papildytas nuostatomis dėl Komisijos darbo organizavimo, tačiau šios nuostatos neturėtų atkartoti Vyriausybės darbo reglamento II skyriaus nuostatų ir negali neprieštarauti joms. Taip pat, vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 27 straipsnio 5 dalimi, Nutarimo projekte Nr. 1 turėtų būti suformuluotos Komisijos užduotys ir įtvirtintas pavedimas atitinkamam subjektui patvirtinti Komisijos personalinę sudėtį.

4. Atsisakytina Nutarimo projekto Nr. 1 2 punkto, nes jis neatitinka Vyriausybės darbo reglamento 3 punkto nuostatos, pagal kurią Vyriausybės komisijos posėdžius kviečia, jų vietą ir laiką nustato, jiems pirmininkauja Vyriausybės komisijos pirmininkas (jeigu jo nėra, – Vyriausybės komisijos pirmininko pavaduotojas ar kitas Vyriausybės komisijos pirmininko paskirtas asmuo).

5. Tikslintinas Nutarimo projekto Nr. 2 2.3.2.1 papunktis, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis 2020 m. liepos 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1001, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatų, susijusių su Modernizavimo fondo, skirto investicijoms į energetikos sistemų modernizavimą ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą tam tikrose valstybėse narėse remti, veikla, taikymo taisyklės (toliau – Reglamentas), 3 straipsnio 1 dalimi, paramą gaunančios valstybės narės Europos investicijų bankui ir Investicijų komitetui turėtų teikti ir *atnaujintą informaciją* apie investicijas, nurodytas ankstesnėse apžvalgose.

6. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos reglamentas yra privalomas visa apimtimi ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse teisės aktas, siūlytina Nutarimo projekto Nr. 2 2.3.2.1 papunktyje

nustatyti pareigą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai (toliau – Agentūra) teikti Investicijų komitetui ir Europos investicijų bankui investicijų, dėl kurių ketinama pateikti investicijų pasiūlymus per ateinančius dvejus kalendorinius metus, *apžvalgą*, o ne sąrašą. Taip pat Nutarimo projekto Nr. 2 2.3.2.2 papunktyje vietoje sąvokos „projektų paraiškos“ siūlytina vartoti sąvoką „investicijų pasiūlymai“ (žr. Reglamento 4 straipsnį), atsisakant nuorodos į paramos schemas, nes pagal Reglamento 2 straipsnyje pateiktą sąvokos „schema“ apibrėžtį, schema taip pat yra investicijų pasiūlymas. Šiais aspektais patikslinus Nutarimo projektą Nr. 2, atitinkamai turėtų būti tikslinamas ir Aprašo projektas.

7. Siekiant Aprašo projekto nuostatų nuoseklumo, jo 1 punktą siūlytina dėstyti atsižvelgiant į Aprašo projekto II–VI skyrių pavadinimus (antraštes).

8. Aprašo projekto 6 ir 15 punktuose vietoje formuluotės „prioritetinės investavimo kryptys“ vartotinas 5 punkte įvestas trumpinys „prioritetinės investavimo sritys“.

9. Aprašo projekto 8 punkte vietoje žodžio „naudojamos“ įrašytina „vartojamos“.

10. Aprašo projekto 8.1 papunkčio ir 53 ir 63 punktų nuostatos derintinos tarpusavyje dalyje dėl finansavimo sutarties turinio.

11. Siekiant Aprašo projekto nuostatų nuoseklumo, jo 8.2 papunktyje vietoje žodžio „baigus“ vartotinas žodis „įgyvendinus“, nes kitose Aprašo projekto nuostatose vartojama formuluotė „projekto įgyvendinimas“.

12. Siekiant teisinio aiškumo, tikslintinas Aprašo projekto 9 punktas, nurodant, ar nacionalinės finansavimo kryptys turėtų būti tvirtinamos ateinantiems 2 kalendoriniams metams, ar minėtas 2 metų laikotarpis turėtų būti skaičiuojamas nuo įsakymo, kuriuo būtų tvirtinamos šios

kryptys, įsigaliojimo. Taip pat tikslintina šiame punkte vartojama neaiški sąvoka „nacionaliniai strateginiai dokumentai“.

13. Tikslintinas Aprašo projekto 12 punktas, atsižvelgiant į tai, kad Komisija neturėtų priimti sprendimų dėl konkrečių paramos schemų finansavimo, o tik galėtų pasiūlyti jas finansuoti (žr. Aprašo projekto 49 punktą). Atitinkamai siūlytina peržiūrėti visas Aprašo projekto nuostatas, kuriose siūloma reglamentuoti Komisijos kompetenciją ir atsisakyti siūlymų suteikti Komisijai įgaliojimus priimti privalomojo pobūdžio sprendimus, pvz., žr., 18, 28, 37, 48, 50 punktus. Taip pat lieka neaišku, kokie teisės aktai pagal Aprašo projekto 12 punktą turėtų būti rengiami, koks subjektas ar subjektai juos tvirtintų ir ar šiame punkte minimi tie patys teisės aktai kaip ir Aprašo projekto 53 punkte.

14. Tikslintinas Aprašo projekto 13 punktas, nurodant subjektą, kuris turėtų priimti įsakymą dėl paramos schemos tvirtinimo. Atitinkamai tikslintinas ir Aprašo 18 punktas.

15. Tikslintini Aprašo projekto 15 ir 16 punktai, nes neaišku, ar juose minimas tas pats sąrašas ir jei abiejuose šiuose punktuose minimas tas pats sąrašas, atsisakytina juose besidubliuojančių nuostatų, kartu šių punktų nuostatas suderinant su Nutarimo projekto Nr. 2 2.3.2.1 papunkčio nuostata. Taip pat, siekiant teisinio aiškumo, 15 punkte reikėtų aiškiai nurodyti, kurie jame išvardyti dokumentai kuriam iš šiame punkte nurodytų subjektu turėtų būti teikiami, nes pvz., vadovaujantis Reglamento 3 straipsnio 1 dalimi, planuojamų per 2 kalendorinius metus finansuoti projektų ir paramos schemų sąrašas neturėtų būti teikiamas Europos Komisijai. Be to, pastebėtina, kad šioje Reglamento nuostatoje minimas laikotarpis – per dvejus *kalendorinius* metus. Taip pat Aprašo projekto 15 punkte vietoje formuluotės „neprioritetinės investavimo kryptys“ vartotinas 6 punkte įvestas trumpinys „neprioritetinės investavimo sritys“, o 16 punkte turėtų būti teikiama nuoroda į Reglamento 3 straipsnio 2 *dalį*, bet ne punktą.

16. Aprašo projekto 18 punkte atsisakytina žodžių „ne mažiau kaip 2 kartus per metus“, nes Europos investicijų banko ir Investicijų komiteto darbo tvarkos reglamentavimas nėra Aprašo projekto reguliavimo dalykas.

17. Siekiant teisinio aiškumo, tikslintinas Aprašo projekto 22 punktas, nes pagal jo formuluotę lieka neaišku, ar jame nurodyti projektų vykdytojai ir projektus įgyvendinantys asmenys visais atvejais būtų ir projektų pareiškėjais, ar šie asmenys ir pareiškėjai galėtų būti atskiri asmenys. Jei projektų pareiškėjai pagal paramos schemas ir projektus pagal paramos schemas įgyvendinantys asmenys galėtų būti skirtingi asmenys, šio punkto antrajame sakinyje turėtų būti nurodyta, kokie asmenys galėtų būti pareiškėjai pagal paramos schemas. Pastebėtina, kad tik Aprašo projekto 1 punkte minimi projektų vykdytojai, o kitose nuostatose minimi tik projektų pareiškėjai.

18. Siūlytina Aprašo projekto 24 punkte atsisakyti suteikti įgaliojimus aplinkos ir energetikos ministrams nustatyti kitą maksimalų subsidijos dydį nei šiame punkte siūloma nustatyti Vyriausybei

arba atsisakytina Vyriausybės pareigos nustatyti maksimalų subsidijų dydį, paliekant šią pareigą minėtiems ministrams.

19. Aprašo projekto 8.3 papunktyje apibrėžus sąvoką „mažos apimties projektas“, turėtų būtų apibrėžta ir Aprašo projekte vartojama sąvoka „didelės apimties projektas“ (žr. Aprašo projekto 28 punktą).

20. Siūlytina sujungti Aprašo projekto 29 ir 31 punktus kaip reguliuojančius tą patį dalyką – tinkamų finansuoti išlaidų kriterijus.

21. Tikslintini Aprašo projekto 33.3 ir 33.4 papunkčiai, atsisakant besidubliuojančių nuostatų dalyje dėl lizingo (finansinės nuomos).

22. Aprašo projekto 33.15 papunktyje vietoje sąvokos „bendrasavininkiai“ vartotina Civiliniame kodekse vartojama sąvoka „bendraturčiai“.

23. Siūlytina Aprašo projekto 34 punkte numatytą sąlygą, kad išlaidos būtų pripažintos netinkamomis, jei jos viršytų vidutinės rinkos kainas, kurios galėtų paraiškos teikimo metu, perkelti į Aprašo projekto 33 punktą, kuriame išvardytos visos kitos netinkamos finansuoti išlaidos.

24. Tikslintina Aprašo projekto 38 punkte skliaustuose įrašyta ir 39.2 papunktyje vartojama formuluotė „jeigu reikalaujama“, nurodant, koks subjektas ir kokių teisiniu pagrindu turėtų teisę reikalauti ar nereikalauti pateikti atitinkamą informaciją ar dokumentus.

25. Siekiant Aprašo projekto 39.2.1 papunkčio dėstymo nuoseklumo, jo antrajame sakinyje po žodžio „banko“ įrašytina „ar kitos kredito įstaigos“.

26. Siekiant suderinti Aprašo projekto 39 ir 40 punktus, 39 punkte po žodžio „pareiškėjas“ įrašytina „ar jo įgaliotas asmuo“.

27. Tikslintinas Aprašo projekto 44 punktas, atsisakant neaiškios formuluotės „administraciniai reikalavimai“, nes tokie reikalavimai Aprašo projekte neapibrėžti.

28. Aprašo projekto 47 punktas derintinas su Nutarimo projekto Nr. 2. 2.2 papunkčiu, nes juose nurodyti skirtingi subjektai, kuriems Komisija turėtų teikti siūlymus dėl projektų finansavimo.

29. Aprašo projekto 49 ir 50 punktuose vietoje žodžio „punktuose“ įrašytina „papunkčiuose“.

30. Aprašo projekto 18, 19 ir 49 punktai derintini tarpusavyje, vienodai nurodant, kas turėtų būti teikiama Europos investicijų bankui ir Investicijų komitetui – projektai ar projektų paraiškos.

31. Tikslintina Aprašo projekto 53 punkte vartojama neaiški formuluotė „ir esant pakankamai lėšų“, nurodant, kokia tvarka būtų vertinama ir sprendžiama dėl lėšų pakankamumo. Reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad likus keturioms savaitėms iki Reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto Investicijų komiteto posėdžio Europos investicijų bankas informuoja paramą gaunančią valstybę narę, Investicijų komitetą ir Europos Komisiją apie Modernizavimo fondo lėšas, kuriomis ta valstybė narė disponuoja jos investicijoms finansuoti, o šio straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad paramą gaunanti valstybė narė gali bet kuriuo metu paprašyti Europos

investicijų banko informacijos apie jai skirtą šiame banke laikomą sumą. Todėl turėtų būti objektyviai įvertinta, ar būtų galima tokia situacija, kad projektui, dėl kurio finansavimo pritarta, galėtų nebūti pakankamai lėšų. Be to, Reglamento 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad po Reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto posėdžio Europos Komisija nepagrįstai nedelsdama priima Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą, kuriame nustatoma Modernizavimo fondo išteklių suma, išmokėtina kiekvienai investicijai, kurią Europos investicijų bankas *patvirtina kaip prioritetinę* investiciją arba kurią *rekomenduoja finansuoti* Investicijų komitetas, įgyvendinti. Todėl Aprašo projekto 53 punkte neturėtų būti nustatyta, kad Investicijų komitetas *nusprendžia finansuoti* projektą. Kartu turėtų būti įvertinta, ar šiuo aspektu neturėtų būti tikslinami ir Aprašo projekto 18 ir 50 punktai.

32. Tikslintini Aprašo projekto 56 ir 57 punktai, atsižvelgiant į tai, kad lieka neaišku, kokia „įgaliota institucija“ juose minima.

33. Tikslintinas Aprašo projekto 58 punktas, aiškiai reglamentuojant jame minimų mokėjimo prašymų teikimo tvarką, nes šiame punkte vartojant formuluotę „kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu“, lieka neaišku, kiek ir kokio turinio mokėjimo prašymų konkretaus projekto įgyvendinimo atveju turėtų būti teikiama Agentūrai. Šiame kontekste pastebėtina, kad Aprašo projekto 54.1 papunktyje nustatyta pareiškėjo pareiga pateikti tinkamai užpildytą mokėjimo prašymą, nenurodant, kad turėtų būti teikiami keli mokėjimo prašymai. Taip pat ir Aprašo 56 ir 57 punktuose minimas mokėjimo prašymas ar avansinio mokėjimo prašymas.

34. Siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga Aprašo projekto 62 punkte atsisakyti žodžių „ar paraiškos“ ir ar neturėtų būti visos sąlygos, kurių privalėtų laikytis pareiškėjas, nurodytos finansavimo sutartyje. Taip pat, neaišku, kokia pareiškėjo deklaracija minima šiame punkte, nes kituose Aprašo projekto punktuose pareiškėjui nenustatyta pareiga pateikti deklaraciją. Be to, Aprašo projekto 62 punkto kontekste pažymėtina, kad siekiant teisinio aiškumo ir apibrėžtumo, Aprašo projekte turėtų būti aiškiai nustatyta, dėl kokių konkrečių finansavimo sutarties (galimai ir paraiškos bei deklaracijos) sąlygų nesilaikymo, kokios šiame punkte minimos pasekmės kiltų pareiškėjui, nepaliekant Agentūrai diskrecijos teisės, nesant aiškių kriterijų, spręsti dėl kiekvieno konkretaus pažeidimo pasekmių taikymo.

35. Siekiant Aprašo projekto nuostatų nuoseklumo, Aprašo projekte vartojamos sąvokos ir formuluotės turėtų būti suvienodintos, jei jų turinys yra vienodas arba jos turėtų būti aiškiai viena nuo kitos atribotos, pvz., „pareiškėjas“ ir „paraiškos teikėjas“; „paraiškos“, „projektų paraiškos“, „paraiškos gauti subsidiją“ ir „bendrojo finansavimo paraiškos“; „projektai“ ir „remiamų veiklų projektai“; „mažos apimties projektai“ ir „nedideli investiciniai projektai“; „planuojamų finansuoti projektų ir paramos schemų sąrašas“ ir „planuojamų teikti investicijų sąrašas“; „tinkamos finansuoti išlaidos“ ir „tinkamos išlaidos“; „parama“, „paramos lėšos“ ir „subsidijos“; „pasibaigus kvietimui

teikti paraiškas“ ir „pasibaigus paraiškų teikimo terminui“; „projekto finansavimo sutartis“ ir „projekto įgyvendinimo sutartis“ ir kt.

36. Aprašo projektas tikslintinas kalbos aspektu, pvz., žr. 9, 24, 48, 50, 51 punktus, 8.1 papunktį ir kt.

37. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba yra koordinuojanti institucija *valstybės pagalbos*, kuriai taikomos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, klausimais, todėl Nutarimo projektas Nr. 2, dalyje dėl Aprašo projekto 25–27 punktų nuostatų dėl valstybės pagalbos, turėtų būti teikiamas šios tarybos išvadai gauti.

38. Siekiant teisėkūros ekonomiškumo, tikslinga būtų sujungti Nutarimų projektus ir teikti Vyriausybei vieną bendrą nutarimo projektą, kuriuo būtų siūloma sudaryti Komisiją ir patvirtinti Modernizavimo fondo projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašą, atsisakant preambulėje nuorodos į šį aprašą (žr. Nutarimo projekto Nr. 1 preambulę).

Teisės grupės patarėja

Dalia Petkevičienė

Dalia Petkevičienė, tel. 8 706 63 723, el. p. dalia.petkeviciene@lrv.lt